Gümrük Genel Tebliği (Uluslararası Anlaşmalar) (Seri No: 10)

Türkiye Cumhuriyeti - 11.04.2023 Tarihli 32160 Sayılı Resmi Gazete - Gümrük Genel Tebliği (Uluslararası Anlaşmalar) (Seri No: 10)

11.04.2023 Tarihli 32160 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (ULUSLARARASI ANLAŞMALAR) (SERİ NO:10)

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 3 üncü maddede belirtilen mevzuat hükümlerine göre düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri ile Menşe İspat Belgelerinin kabulü, vize edilmesi ve sonradan kontrolü ile menşe şahadetnamelerinin kabulü ve sonradan kontrolü ile ilgili olarak gümrük idareleri, ithalatçılar, ihracatçılar ve kanunî temsilcileri, ticaret ve/veya sanayi odaları, ihracatçı birlikleri veya esnaf ve sanatkâr odaları birlikleri tarafından yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 1 inci maddede belirtilen amaçlar doğrultusunda, 1 inci maddede sayılan dolaşım ve menşe ispat belgelerinin kabulü, elektronik ortamda vize edilmesi ve sorgulanması ile sonradan kontrolüne ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ;

a) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununa,

b) 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğine,

c) 23/8/2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karara,

ç) 15/12/2014 tarihli ve 2014/7064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Karara,

d) 25/12/2018 tarihli ve 501 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşya İçin Menşe Beyanı Uygulamasına İlişkin Karara,

e) 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Batı Balkan Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

f) 26/11/2009 tarihli ve 27418 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

g) 15/3/2011 tarihli ve 27875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye-Şili Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

ğ) 30/4/2013 tarihli ve 28633 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye-Güney Kore Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

h) 9/6/2013 tarihli ve 28672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Morityus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

ı) 30/1/2015 tarihli ve 29252 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

i) 20/5/2015 tarihli ve 29361 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Tarafından Tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Yapılacak İhracatta Düzenlenecek EUR.1 Dolaşım Belgesi ve Fatura Beyanına İlişkin Yönetmeliğe,

j) 10/7/2015 tarihli ve 29412 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye-Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

k) 24/5/2016 tarihli ve 29721 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

l) 1/10/2017 tarihli ve 30197 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye-Singapur Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

m) 20/10/2017 tarihli ve 30216 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

n) 6/9/2020 tarihli ve 31236 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşması Çerçevesinde Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

o) 19/3/2021 tarihli ve 31428 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

ö) Mülga 25/5/2021 tarihli ve 31491 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik ile 30/5/2021 tarihli ve 31496 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye-Birleşik Krallık Ortak Komitesinin Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Eki Menşe Protokolünü Değiştiren 15/3/2021 tarihli ve 2/2021 Sayılı Kararı Kapsamı Ticarette Eşyanın

Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

p) 29/6/2022 tarihli ve 31881 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi (TPS-OIC) Menşe Kuralları Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğe,

dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) A.TR Dolaşım Belgesi: Türkiye veya Avrupa Birliği'nde serbest dolaşımda bulunan sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerinin Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere gümrük idaresince ya da bu idare tarafından yetki verilmiş kişi veya kuruluşlarca 3 üncü maddede belirtilen mevzuat ile belirlenen şekle uygun olarak düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgeyi,

b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

c) D-8 Menşe İspat Belgesi: D-8 Üyesi Devletler arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra gümrük müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan ve bir örneği D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin ekinde yer alan menşe ispat belgesini,

ç) EUR.1 Dolaşım Belgesi: Öngörüldüğü Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ve/veya Tercihli Ticaret Anlaşması (TTA) tarafı ülkeyle yapılan ticarette, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamında uygulanan ikili kümülasyon çerçevesinde faydalanan ülkelere Türkiye menşeli eşyanın ihracında ve ayrıca Avrupa Birliği'yle işlenmemiş tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ürünlerinin ticaretinde kullanılan, muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlamak üzere taraf ülke menşeli olduğunu gösteren, ilgili anlaşmaya uygun olarak taraf ülkece belirlenen yetkili kişi/kurum/kuruluş tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra onaylanan gümrük idarelerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan belgeyi,

d) EUR-MED Dolaşım Belgesi: EUR.1 Dolaşım Belgeleri ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemine taraf ülkelerle yapılan ticarette kullanılan belgeyi,

e) EUR-MED Fatura Beyanı: Fatura beyanı ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemine taraf ülkelerle yapılan ticarette kullanılan belgeyi,

f) Fatura beyanı: Bir fatura muhteviyatı eşyanın ilgili tercihli ticaret anlaşmasına göre menşeli olduğunun ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerinde yazılı olarak beyan edilmesiyle oluşturulan, ihracatçı tarafından düzenlenen ve imzalanan yetkili kişi/kurum/kuruluş veya gümrük idarelerince herhangi bir onay prosedürüne tabi tutulmayan, toplam kıymeti 6.000 Euro'yu geçmeyen ve menşeli ürünler ihtiva eden bir sevkiyat için ihracatçısı tarafından, 6.000 Euro'yu geçen tutarlar için ise onaylanmış ihracatçı ve onaylanmış ihracatçı yetkisine sahip yetkilendirilmiş yükümlü tarafından düzenlenebilen menşe ispat belgesini,

g) Form A Menşe Belgesi: Gelişme Yolundaki Ülkeler ve En Az Gelişmiş Ülkelere yönelik olarak bu ülkelerden yapılan ithalatta tek taraflı tarife indirimi tanınması esasına dayanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi çerçevesinde ülkemizce veya ülkemize yönelik tanınan tercihli ticaret rejimi çerçevesinde eşyanın tercihli menşeini ispat etmek üzere Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Kararın Ek-4'ünde yer alan belgeye uygun basılmış ve faydalanan ülke yetkili makamlarınca ülkemizin faydalanan ülke olduğu durumlarda ise TOBB, TİM veya TESK'e bağlı birlik veya odalarca vize edilen ve gümrük müdürlüklerince ayrıca vize edilmeyen menşe ispat belgesini,

ğ) INF 4 Bilgi Formu: Tedarikçi beyanının gerçekliğinin ve tedarikçi beyanında yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrol edilmesi amacıyla menşe ispat belgesinin düzenleneceği gümrük idaresinin talebi üzerine tedarikçinin yerleşik olduğu ülke gümrük idaresince düzenlenen, tedarikçi tarafından ihracatçı ülke gümrük idaresine verilmek üzere ihracatçıya sunulan belgeyi veya gerekli bilgi ve belge akışının yapılmış olması kaydıyla ihracatın gerçekleştirildiği ülke gümrük idaresince düzenlenen belgeyi,

h) İran Menşe İspat Belgesi: Türkiye ile İran arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları

çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra gümrük müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan ve bir örneği Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin ekinde yer alan menşe ispat belgesini,

ı) Malezya Menşe Belgesi: Türkiye ile Malezya arasında mevcut bulunan Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen, muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra gümrük müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan ve bir örneği Türkiye-Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin Ek-3'ünde yer alan menşe ispat belgesini,

i) Menşe beyanı;

1) Türkiye ile Güney Kore arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında ticarete konu oluşturan, eşyanın anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan, muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan, fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde Türkiye-Güney Kore Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin Ek-3'ünde yer alan örneğe uygun olarak Güney Kore'de yerleşik ihracatçı tarafından yapılan beyanı,

2) Türkiye ile Singapur arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında ticarete konu oluşturan, eşyanın anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan, muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan, fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde Türkiye-Singapur Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin EK E'sinde yer alan örneğe uygun olarak Singapur'da yerleşik ihracatçı tarafından yapılan beyanı,

3) Gelişme Yolundaki Ülkeler ve En Az Gelişmiş Ülkelere yönelik olarak bu ülkelerden yapılan ithalatta tek taraflı tarife indirimi tanınması esasına dayanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamında ülkemizce tanınan tercihli ticaret rejimi çerçevesinde eşyanın tercihli menşeini ispat etmek üzere Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşya

İçin Menşe Beyanı Uygulamasına İlişkin Kararın Ek-1’inde yer alan örneğe uygun olarak ve anılan Karar kapsamında bir faydalanan ülke, Avrupa Birliği, İsviçre, Norveç veya Türkiye’deki kayıtlı ihracatçı tarafından yapılan beyanı,

4) Türkiye ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında ticarete konu oluşturan, eşyanın anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan, muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan, fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde mülga Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin EK-3’ünde yer alan örnek ile Türkiye-Birleşik Krallık Ortak Komitesinin Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Eki Menşe Protokolünü Değiştiren 15/3/2021 tarihli ve 2/2021 Sayılı Kararı Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin EK-4’ünde yer alan örneğe uygun olarak Birleşik Krallık’ta yerleşik ihracatçı tarafından yapılan beyanı,

j) Menşe ispat belgeleri: Eşyanın tercihli menşeini gösteren ve ihracatçı tarafından 3 üncü maddede belirtilen mevzuat ile belirlenen şekle uygun olarak düzenlenen EUR.1 ve EUR-MED Dolaşım Belgelerini, İran Menşe İspat Belgesini, Malezya Menşe Belgesini, D-8 Menşe İspat Belgesini, TR-AZ Menşe İspat Belgesini, TPS-OIC Menşe İspat Belgesini, menşe beyanlarını, fatura beyanlarını, EUR-MED Fatura Beyanlarını, tedarikçi beyanlarını, Form A Menşe Belgelerini,

k) Menşe şahadetnamesi: Eşyanın tercihsiz menşeini gösteren, bir örneği Gümrük Yönetmeliğinin Ek-7’sinde yer alan belgeyi,

l) Menşe ve Dolaşım Belgeleri Otomasyon Sistemi (MEDOS): Dolaşım ve menşe ispat belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair altyapıyı,

m) Onaylanmış ihracatçı: İhracatta yerinde gümrükleme, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR Dolaşım Belgesi düzenleme ve vize etme, eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı ve EUR-MED Fatura Beyanı düzenleme izinlerinden bir veya daha fazlasına sahip kişiyi,

n) PAAMK: Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonunu,

o) Serbest dolaşımdaki eşya: Tümüyle Türkiye veya Avrupa Birliği'nde elde edilmiş olan ya da tamamı veya bir kısmı üçüncü ülkeler menşeli olup Türkiye ya da Avrupa Birliği'nde ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi, eş etkili vergi ve resimleri tahsil edilmiş, bu vergi ve resimleri tam veya kısmi bir iadeden yararlanmamış eşyayı,

ö) Tedarikçi beyanı;

1) Gümrük Birliği kapsamında serbest dolaşımda bulunan ve Pan Avrupa Menşe Kümülasyon Sistemi, Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi veya Batı Balkan Menşe Kümülasyon Sistemine taraf ülkelerden biri menşeli eşyanın tercihli menşe statüsünü kanıtlayan beyanı,

2) Mülga Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin EK-5'inde ve Türkiye-Birleşik Krallık Ortak Komitesinin Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Eki Menşe Protokolünü Değiştiren 15/3/2021 tarihli ve 2/2021 Sayılı Kararı Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin EK-5'inde yer alan ve muhteviyatı eşyanın Avrupa Birliği menşeli olduğunu kanıtlayan beyanı,

3) Türkiye-Birleşik Krallık Ortak Komitesinin Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Eki Menşe Protokolünü Değiştiren 15/3/2021 tarihli ve 2/2021 Sayılı Kararı Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin EK-3'ünde yer alan hükümlere uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması kapsamı ticarette, tam kümülasyon uygulaması kapsamında, taraf ülkeler menşeli muhteviyatı eşyanın imalinde kullanılan menşeli olmayan girdilerin menşe statüsünü kanıtlayan beyanı,

p) TESK: Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunu,

r) TİM: Türkiye İhracatçılar Meclisini,

s) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

ş) TPS-OIC Menşe İspat Belgesi: İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi Menşe Kuralları Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanacak eşyanın

tercihli menşeini ispat etmek üzere düzenlenen ve bir örneği İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi (TPS-OIC) Menşe Kuralları Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan belgeyi,

t) TR-AZ Menşe İspat Belgesi: Türkiye ile Azerbaycan arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanacak eşyanın tercihli menşeini ispat etmek üzere düzenlenen ve bir örneği Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin EK-1'inde yer alan belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İthalatta Yapılacak İşlem ve Kontroller

İthalatta ibraz edilen belgelerin gümrük müdürlüğünce kontrolü

MADDE 5- (1) İthalat sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin, menşe ispat belgelerinin ve menşe şahadetnamelerinin;

a) Doldurulması zorunlu olan tüm kutularının doldurulup doldurulmadığı,

b) Şekil ve içerik itibarıyla ilgili olduğu karar ve yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığı,

c) Mühürlenmesi zorunlu olan belgeler açısından, kullanılan mühürlerin ilgili ülke tarafından iletilen örneklerine uygun olup olmadığı,

hususları belgenin ibraz edildiği gümrük müdürlüğü tarafından kontrol edilir.

(2) Belgeleri elektronik ortamda düzenleyen ülkelerin isimleri, Bakanlık resmî internet sitesinden duyurulur.

(3) İthal eşyasının cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla A.TR Dolaşım Belgeleri, menşe ispat belgeleri ve menşe şahadetnamelerinde yer alan bilgilerin ilgili gümrük beyannamesinde yer alan bilgilerle uyumlu olup olmadığı ithalat işleminin yapıldığı gümrük müdürlüğü tarafından kontrol edilir.

İthalattan sonra ibraz edilen belgeler

MADDE 6- (1) A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgelerinin ithalat sırasında ibraz edilmeyip sonradan ibraz edilmek istenilmesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 214 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

(2) Sonradan verilen ve/veya ikinci nüsha A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 nolu, EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgelerinin, İran Menşe İspat Belgelerinin, Malezya Menşe Belgelerinin 7 nolu, D-8 Menşe İspat Belgelerinin ve TPS-OIC Menşe İspat Belgesinin 6 nolu, TR-AZ Menşe İspat Belgelerinin 5 nolu "Gözlemler" başlıklı kutusunda ve Form A Menşe Belgelerinin 4 nolu kutusunda "Sonradan Verilmiştir" ve/veya “İkinci Nüshadır” ibarelerinin ilgili karar ve yönetmeliklerle belirlenen şekilde yer alması gerekir. Bu husus, belgenin ibraz edildiği gümrük müdürlüğü tarafından da kontrol edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhracat Sırasındaki İşlem ve Kontroller

İhracat sırasında ibraz edilen belgelerin gümrük müdürlüğünce kontrolü

MADDE 7- (1) İhraç eşyasının cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla MEDOS’a kaydedilen A.TR Dolaşım Belgeleri veya menşe ispat belgelerindeki kayıtlara uygun olup olmadığı ile bu kayıtların ilgili gümrük beyannamesinde yer alan bilgiler ile uyumlu olup olmadığı hususları kontrol edilir.

Serbest dolaşım ve menşe kavramlarının ayrımı

MADDE 8- (1) İhracat sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgeleri ile ilgili işlemlerde belge düzeni itibarıyla serbest dolaşım ve menşe kavramlarının bu maddede belirtildiği şekilde ayırt edilmesi gerekir.

(2) Serbest dolaşımdaki eşya; tümüyle Türkiye veya Avrupa Birliği’nde elde edilmiş olan eşya ile Türkiye veya Avrupa Birliği’nde ithal işlemleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergisi veya eş etkili vergi veya resimleri tahsil edilmiş ve bu vergi veya resimleri tam veya kısmi bir iadeden yararlanmamış olan üçüncü ülkeler menşeli eşya ile bunların tamamen veya kısmen kullanılmasıyla elde edilen eşyayı ifade eder.

(3) Tamamıyla Türkiye'de elde edilmiş veya üretilmiş eşya Türkiye menşeli ve serbest dolaşımdaki eşyadır. Bununla birlikte, Türkiye'de gördüğü işlem ve işçilik nedeniyle Türkiye menşei kazanmış olan her eşya, serbest dolaşımda olmayabilir.

(4) Bünyesinde serbest dolaşımda olmayan yabancı girdi bulunan ürünler, ancak tüm bu yabancı girdilerin vergilerinin ödenmiş olması şartıyla serbest dolaşıma girer ve böylece bu ürünlerin Gümrük Birliği kapsamında Avrupa Birliği’ne ihracında A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenebilir.

(5) Eşyanın Türkiye'de serbest dolaşıma girmesi eşyaya Türkiye menşei kazandırmaz. Serbest dolaşıma giren eşyanın Türkiye menşei kazanıp kazanmadığı, bu eşyanın Türkiye'de gördüğü işlem ve işçilik sonucunda elde edilen ürünün ilgili karar ve yönetmelikler çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda belirlenir.

İhracatta düzenlenen belgelerin gümrük müdürlüğünce vizesi

MADDE 9- (1) A.TR Dolaşım Belgesi kapsamında ihraç edilen eşyanın ilgili karar hükümlerine göre serbest dolaşım durumunda olup olmadığı ile bir menşe ispat belgesi kapsamında ihraç edilen eşyanın ilgili karar ve yönetmelikler çerçevesinde menşeli olup olmadığının belirlenmesi bakımından ilgili karar ve yönetmelik hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(2) Gümrük müdürlüğünce belge üzerinde, ilgili karar veya yönetmelik hükümlerine uygun olarak vize işlemi yapılır.

(3) İkinci fıkrada belirtilen vize işlemi, MEDOS’ta gümrük beyannamesi ile ilişkilendirilmiş olan A.TR Dolaşım Belgesinin ve/veya menşe ispat belgesinin gümrük müdürlüğünce onaylanmasıyla tamamlanır.

Sonradan verilen ve/veya ikinci nüsha belgeler

MADDE 10- (1) Sonradan verilen ve/veya ikinci nüsha olarak düzenlenen A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 nolu EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgelerinin, İran Menşe İspat Belgelerinin, Malezya Menşe Belgelerinin 7 nolu; D-8 Menşe İspat Belgesinin ve TPS-OIC Menşe İspat Belgesinin 6 nolu TR-AZ Menşe İspat Belgesinin 5 nolu "Gözlemler" başlıklı kutusunda ve Form A Menşe Belgelerinin 4 nolu kutusunda yer alması gereken "Sonradan Verilmiştir" ve/veya "İkinci Nüshadır" ibarelerinin ilgili karar ve yönetmeliklerle belirlenen şekilde olması gerekir.

(2) MEDOS'ta kayıtlı belgelerin kaybolması, çalınması ya da hasar görmesi gibi durumlarda, MEDOS üzerinden belgenin aslı ile ilişkilendirilmek suretiyle ikinci nüsha belge düzenlenmesi için başvuruda bulunulabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İthalatta İbraz Edilen Belgelerin Sonradan Kontrolü

İnternet üzerinden yapılan sorgulama işlemleri

MADDE 11- (1) İthalat sırasında ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin, menşe ispat belgelerinin ve menşe şahadetnamelerinin internet üzerinden sorgulanmasına ihracatçı ülke yetkili makamları tarafından izin verildiği durumlarda, ihracatçı ülke yetkili makamlarının internet üzerinden sunduğu bilgilerin kapsamı ve bu bilgilerin hangi şartlarda geçerli kabul edileceği her ülke/ülke grubu bazında ayrı ayrı değerlendirilerek Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kurum ve kuruluşlar ile Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatına bildirilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sorgulama imkânı, uluslararası anlaşmaların A.TR Dolaşım Belgelerinin ve menşe ispat belgelerinin sonradan kontrolüne ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez. İthalat işlemlerinin gerçekleştirildiği gümrük müdürlüğü tarafından gerek görülen her durumda sonradan kontrol talebinde bulunulabilir.

İthalat esnasında sonradan kontrol talebinde bulunulması

MADDE 12- (1) Gümrük müdürlükleri, ithalat sırasında kendilerine ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgelerini; doğruluğundan ve kurallara uygunluğundan şüphelenmeleri halinde veya sondaj usulüyle, ilgili ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen, sonradan kontrol gerekçeleri de belirtilmek suretiyle bağlı bulundukları Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal ettirir.

(2) Gümrük müdürlükleri, ithalat sırasında kendilerine ibraz edilen menşe şahadetnamelerini, doğruluğundan ve kurallara uygunluğundan şüphelenmeleri halinde veya sondaj usulüyle, TOBB, TİM veya TESK'e bağlı ilgili birlik veya odalar tarafından ilgili ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen, sonradan kontrol gerekçeleri de belirtilmek suretiyle bağlı bulundukları

Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal ettirir. Söz konusu belgelerin doğruluğuna ve gerçekliğine dair ilgili ülke yetkili idaresinden alınan yanıt ilgili birlik veya odalar tarafından ilgili bölge müdürlüğüne, ilgili bölge müdürlüğünce de talepte bulunan gümrük müdürlüğüne bildirilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen işlemler, TOBB, TİM veya TESK tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

(4) Yükümlülerce yazılı olarak talepte bulunulması halinde, sonradan kontrol talebiyle bölge müdürlüğüne gönderilen;

a) A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgeleri kapsamı eşya için, 31/12/2020 tarihli ve 3350 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararı ile 31/12/2020 tarihli ve 3351 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararа ekli listelerde tercihli rejim için geçerli olan tavizli vergi oranı/ek mali yükümlülük ile "Diğer Ülkeler" sütunundaki vergi oranı/ek mali yükümlülük arasındaki farka tekabül eden gümrük vergileri tutarı,

b) Menşe ispat belgeleri kapsamı eşyanın aynı zamanda ticaret politikası önlemlerine ve/veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere tabi olduğu hallerde, söz konusu önlemi ve/veya diğer mali yükümlülüğü ihdas eden mevzuatta öngörülen en yüksek had üzerinden hesap edilecek vergi tutarı ve/veya ek mali yükümlülük,

c) Menşe şahadetnamesi kapsamı eşyanın ticaret politikası önlemlerine ve/veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere tabi olduğu hallerde, söz konusu önlemi ve/veya diğer mali yükümlülüğü ihdas eden mevzuatta öngörülen en yüksek had üzerinden hesap edilecek vergi tutarı ve/veya ek mali yükümlülük,

gümrük mevzuatında öngörülen usuller dâhilinde teminata bağlanmak suretiyle eşya araştırma sonucu beklenmeden teslim edilir.

İthalat gerçekleştikten sonra sonradan kontrol talebinde bulunulması

MADDE 13- (1) İthalat gerçekleştikten sonra yapılan kontrol ve denetimlerde doğruluğundan şüphe duyulması veya sondaj usulüne başvurulması halinde, A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgeleri sonradan kontrolünün yapılmasını teminen sonradan kontrol gerekçeleri de belirtilmek suretiyle Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından ihracatçı ülke gümrük

idaresine gönderilir ve alınacak cevaba göre işlem yapılır.

(2) İthalat gerçekleştikten sonra, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı başta olmak üzere, Bakanlık merkez ve taşra birimleri tarafından yapılan kontrol ve denetimlerde doğruluğundan şüphe duyulan belgeler ise, kontrol talebinde bulunan müfettiş/birim amiri tarafından ihracatçı ülke nezdinde sonradan kontrolünün yapılmasını teminen gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne intikal ettirilir ve ihracatçı ülke gümrük idaresinden alınacak cevaba göre işlem yapılır.

(3) İthalat gerçekleştikten sonra yapılan sonradan kontrol talepleri, gümrük mevzuatındaki zamanaşımı hükümleri de dikkate alınarak gerçekleştirilir.

(4) İthalat gerçekleştikten sonra yapılan kontrol ve denetimlerde doğruluğundan şüphe duyulması veya sondaj usulüne başvurulması halinde, menşe şahadetnameleri sonradan kontrolünün yapılmasını teminen, sonradan kontrol gerekçeleri de belirtilmek suretiyle gümrük müdürlüğünün bağlı olduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünce TOBB, TİM veya TESK'e bağlı ilgili birlik veya odalara iletilir. Söz konusu belgelerin doğruluğuna ve gerçekliğine dair ilgili ülke yetkili idaresinden alınan yanıt ilgili birlik veya odalar tarafından ilgili bölge müdürlüğüne, ilgili bölge müdürlüğünce de talepte bulunan gümrük müdürlüğüne bildirilir.

(5) Dördüncü fıkrada belirtilen işlemler, TOBB, TİM veya TESK tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

(6) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı başta olmak üzere, Bakanlık merkez ve taşra birimleri tarafından yapılan kontrol ve denetimlerde doğruluğundan şüphe duyulan menşe şahadetnamelerine ilişkin olarak ikinci fıkrada öngörüldüğü şekilde işlem gerçekleştirilir.

(7) İhracatçı ülke tarafından sonradan verilen, ikinci nüsha olarak düzenlenen veya basitleştirilmiş usulde düzenlenmiş olan A.TR Dolaşım Belgelerinin 8 nolu, EUR.1/EUR-MED Dolaşım Belgelerinin, İran Menşe İspat Belgelerinin, Malezya Menşe Belgelerinin 7 nolu, D-8 Menşe İspat Belgelerinin ve TPS-OIC Menşe İspat Belgelerinin 6 nolu, TR-AZ Menşe İspat Belgelerinin 5 nolu "Gözlemler" başlıklı kutusunda ve Form A Menşe Belgelerinin 4 nolu kutusunda yer alması gereken "Sonradan Verilmiştir", "İkinci Nüshadır", "Basitleştirilmiş İşlem" ve benzeri ibarelerin yer almaması veya ilgili karar veya yönetmelikle belirlenen ifadeler ile uyuşmaması veya bu ifadelerin yanlışlıkla birbiri yerine kullanılmış olması hallerinde belgeler

teknik nedenlerle reddedilmez. Bu şekilde düzenlenmiş belgelerin sonradan kontrolü talep edilir ve ihracatçı ülkeden alınacak sonradan kontrol sonucuna göre işlem yapılır.

Sonradan kontrolün sonuçlandırılması

MADDE 14- (1) İhracatçı ülke yetkili makamları nezdinde yürütülen sonradan kontrolün sonucu, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünce ilgili gümrük müdürlüğüne bildirilir. Yapılan sonradan kontrol sonucunda A.TR Dolaşım Belgesinin, menşe ispat belgesinin veya menşe şahadetnamesinin;

a) Doğru ve kurallara uygun olduğunun bildirilmesi halinde alınmış teminatın gümrük müdürlüğünce iadesi,

b) Sahte ve/veya tahrifatlı olduğunun ortaya çıkması durumunda, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, vergi farkının yanı sıra 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesi uyarınca cezanın tatbik edilmesi,

c) Serbest dolaşımda/menşeli olmayan bir eşya için ihracatçı ve/veya ihracatçı ülke yetkili makamları tarafından sehven düzenlendiğinin ve/veya onaylandığının bildirilmesi halinde, alınan teminatın gümrük mevzuatında öngörülen usuller dâhilinde Hazineye irat kaydedilmesi, teminat alınmamış ise 4458 sayılı Kanundaki zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak fark vergilerin tahakkuk ettirilmesi, anılan durumda ceza tatbik edilmemesi, ancak söz konusu aykırılığın ithalatçı tarafından bilindiğinin tespit edilmesi halinde ise, 5607 sayılı Kanun ile 5237 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, vergi farkının yanı sıra 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesi uyarınca cezanın tatbik edilmesi,

ç) (c) bendinde belirtilen durumda, ihracatçı ülke yetkili makamlarınca sehven onaylandığı bildirilen belgenin A.TR Dolaşım Belgesi olduğunun ve bunun ithalatçının bilgisi dışında gerçekleştiğinin kabul edildiği durumlar için, eşyanın ticaret politikası önlemi ve/veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere tabi olduğu hallerde, uygun bir menşe şahadetnamesinin sonradan kontrol sonucunun tebliğ tarihinden itibaren altı aylık süre içinde ibraz edilmesi durumunda;

1) Ticaret politikası önlemleri ve/veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere ilişkin olarak alınan teminatın iadesi;

2) Teminat alınmamış ancak fark vergilerle ilgili tahakkuk çıkarılmış olan beyannameler için; tahsilatı yapılmış olan vergilerle ilgili olarak, ticaret politikası önlemi ve/veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere ilişkin kısmın geri verilmesi;

3) Teminat alınmamış ve tahakkuk çıkarılmış olmakla birlikte tahsil edilmemiş olan vergilerle ilgili olarak ise, sadece eşyaya tekabül eden gümrük vergilerinin tahsil edilmesi; ticaret politikası önlemi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere ilişkin tahakkuk ettirilen vergilerin kaldırılması,

şeklinde işlem yapılır.

(2) Ek süreler de dahil olmak üzere Ek-1'de yer alan sonradan kontrol sürelerinin bitiminde cevap alınamayan A.TR Dolaşım Belgesi, menşe ispat belgesi veya menşe şahadetnamesine yönelik sonradan kontrol taleplerinde, alınan teminat, gümrük mevzuatında öngörülen usuller dâhilinde Hazineye irat kaydedilir, teminat alınmamış ise 4458 sayılı Kanundaki zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak fark vergiler tahakkuk ettirilir, ceza tatbik edilmez.

(3) Birinci ve ikinci fıkraların uygulandığı hallerde, yükümlü veya yetkili temsilcilerince gümrük mevzuatına uygun şekilde itiraz edilmesi durumunda, itirazda bulunulan kararlarla sınırlı olmak üzere, yapılan itiraz sonuçlanıncaya kadar ilgili ülke makamlarından olumlu cevap alınması durumunda kararlar, gümrük idaresince tespit edilen başkaca bir husus bulunmaması halinde, gelen cevaplara göre sonuçlandırılır.

(4) Sonradan kontrol talebinde bulunulup sürecin halen devam ettiği hallerde, Ek-1'de yer alan sonradan kontrol süreleri dâhilinde olmakla birlikte, eşyaya dair vergilerin tahsiliyle ilgili zamanaşımı sürelerinin dolması durumunda, cevap alınamayan A.TR Dolaşım Belgesi, menşe ispat belgesi veya menşe şahadetnamesine yönelik sonradan kontrol taleplerine ilişkin olarak alınan teminat, gümrük mevzuatında öngörülen usuller dâhilinde Hazineye irat kaydedilir.

(5) Birinci fıkranın (b) bendi ve şüphe duyulduğu hallerde (c) bendi kapsamında, ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünce, konunun değerlendirilmesini ve gerekli olduğu hallerde 5607 sayılı Kanun ile 5237 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda soruşturma açılmasını bir denetim

elemanı marifetiyle sağlamak üzere Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İhracatta Düzenlenmiş Olan Belgelerin Sonradan Kontrolü

Talep üzerine yapılan sonradan kontrol işlemleri

MADDE 15- (1) İlgili mevzuat kapsamında yazılı olarak Bakanlığa iletilen ve ihracatta düzenlenen;

a) A.TR Dolaşım Belgelerinin ve menşe ispat belgelerinin sonradan kontrol talepleri, belgeyi onaylayan gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünce sonradan kontrol işlemlerini yerine getirmek üzere ilgili gümrük müdürlüğüne gönderilir.

b) Menşe şahadetnameleri ile Form A Menşe Belgelerinin sonradan kontrol talepleri, ihracatın gerçekleştirildiği gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünce sonradan kontrol işlemlerini yerine getirmek üzere ilgili gümrük müdürlüğüne gönderilir.

c) Yurtdışı gümrük idareleri tarafından doğrudan ilgili bölge müdürlüğüne iletilmeyen menşe beyanlarının, fatura beyanlarının, EUR-MED fatura beyanlarının ve tedarikçi beyanlarının sonradan kontrol talepleri ise Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından sonradan kontrol işlemlerini yerine getirmek üzere ilgili gümrük müdürlüğüne iletilmek amacıyla, gümrük müdürlüğünün bağlı olduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

(2) Sonradan kontrolü talep edilen A.TR Dolaşım Belgeleri, menşe ispat belgeleri ve menşe şahadetnameleri muhteviyatı eşyayı ihraç eden yükümlünün, ticari faaliyetlerini durdurmuş ya da firmanın kapanmış olması durumunun;

a) Tacirler için ticaret sicil müdürlükleri nezdinde, esnaflar için esnaf ve sanatkâr sicili müdürlükleri nezdinde yapılacak girişim,

b) Merkezi Sicil Kayıt Sistemi, Esnaf ve Sanatkâr Bilgi Sistemi ya da benzer şekilde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan elektronik veri sistemlerinden sorgulanması,

sonucunda teyit edilmesi halinde; sırasıyla gümrük müdürlüğünün kayıtları, söz konusu belgenin satışını yapan TOBB, TİM veya TESK'e bağlı oda veya birliklerin, sonradan kontrol talebinin mahiyetine göre eşyanın serbest dolaşımda olduğuna veya menşe statüsüne dair kayıt ve ispat niteliğini haiz belgeleri esas alınır.

(3) İkinci fıkrada yer alan kayıt ve belgelerin sonradan kontrol işlemini sonuçlandırmak için yeterli addedilmediği durumlarda; iflas eden, ticarete ara veren ya da tasfiye edilen şirketlerin veya ticareti bırakan gerçek kişi tacirlerin veyahut esnafların, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca defterlerini ve belgelerini muhafaza etme yükümlülüğünde olanların, 4458 sayılı Kanunun 11 inci maddesi uyarınca gerçekleştirdikleri gümrük işlemlerine dair ibraz ve yardım yükümlülükleri devam etmekte olduğundan ihracata konu eşyanın serbest dolaşımda olduğu veya menşeini tevsik edecek bilgi ve belgelerin, gümrük müdürlüğünün tayin edeceği makul bir süre içerisinde ilgilisi tarafından ibraz edilmesi zorunludur.

(4) Üçüncü fıkrada yer alan bilgi ve belge talepleri yapılırken 4458 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde yer alan süreler gümrük müdürlüğü tarafından re'sen dikkate alınır.

Sonradan kontrolün sonuçlandırılması

MADDE 16- (1) Gümrük müdürlüğü, sonradan kontrolü yapılacak olan belgenin üzerinde yer alan kaşenin kendisine ait olup olmadığını kontrol eder ve söz konusu belgeyi, ilgili eşyanın ihracatına ilişkin gümrük beyannamesiyle ilişkilendirir. Bu kapsamda;

a) Belge üzerinde yer alan kaşenin gümrük müdürlüğüne ait olmadığının ve anılan belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunduğunun anlaşılması halinde; durum ilgili gümrük müdürlüğünce, bağlı olduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne bildirilir. Bölge müdürlüğü tarafından sonradan kontrol sonucu, talepte bulunan ülkeye bildirilir ve konunun bir denetim elemanı marifetiyle değerlendirilmesini sağlamak üzere Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

b) Belge üzerinde yer alan kaşenin gümrük müdürlüğüne ait olmadığının ve anılan belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunmadığının anlaşılması halinde ise evrakta sahtecilik şüphesi ile ilgili gümrük müdürlüğünce suç duyurusunda bulunulur.

(2) Sonradan kontrol talebine konu olan belgenin üzerindeki kaşenin ilgili gümrük müdürlüğüne ait olduğunun ve anılan belgeye ilişkin bir ihracat kaydı bulunduğunun anlaşılması durumunda, gümrük müdürlüklerince, {tooltip}{end-texte} **Tasarruflu Yazı (02.06.2023/86030031);** Dolaşım Belgeleri Sonradan Kontrol ve Firma Bilgilendirilme {end-tooltip}

a) A.TR Dolaşım Belgelerinin sonradan kontrol işlemlerinde eşyanın serbest dolaşım statüsüne,

b) Menşe ispat belgelerinin sonradan kontrol işlemlerinde, eşyanın menşeine,

ilişkin tevsik edici bilgi ve belgeler, belgeyi onaylayan kişi/kurum/kuruluş ve firma nezdinde girişimde bulunmak suretiyle temin edilir. Belgeyi düzenleyen kişi/kurum/kuruluş tarafından ilgili bilgi ve belgelerin gümrük müdürlüğüne iletilmesinde, sonradan kontrol sonucunun Ek-1'de yer alan süre içinde talepte bulunan ülkeye bildirilmesi gerektiği göz önünde bulundurulur.

(3) Eşyanın ilgili kararlar ve yönetmeliklerde belirtilen serbest dolaşım veya menşe koşullarını sağlayıp sağlamadığı ilgili gümrük müdürlüğünce tespit edilir. Yapılan tespit sonucu, varsa ithalatçı ülke gümrük idaresince özellikle sorulan hususlar ve ilgili gümrük müdürlüğünün sonradan kontrol sonuçlarına ilişkin görüşüyle birlikte, ithalatçı ülke gümrük idaresine bildirilmek üzere, ilgili gümrük müdürlüğü tarafından bağlı bulunduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne iletilir.

(4) Sonradan kontrolü talep edilen A.TR Dolaşım Belgeleri ve menşe ispat belgelerinin üzerinde eksiklikler bulunması halinde, eksiklikler ilgili kararlar ve yönetmelikler çerçevesinde duruma göre firma ve/veya gümrük idaresi tarafından tamamlanır.

(5) Gümrük müdürlüğü tarafından A.TR Dolaşım Belgelerinin ve menşe ispat belgelerinin ''Kontrolün Sonucu'' sütunlarının ilgili kutusu işaretlenerek yer ve tarih bilgisi girilir. İdarenin okunaklı mührü ile ilgili memurun imza ve kaşesi tatbik edilerek onaylanan belge, gümrük müdürlüğünün bağlı bulunduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

(6) Sonradan kontrolü talep edilen ihracatta düzenlenen menşe şahadetnameleri ve Form A Menşe Belgeleri ilgili gümrük müdürlüğünce belgeyi düzenleyen kuruluşa gönderilir. Belgeyi düzenleyen kuruluş tarafından ikinci fıkranın (b) bendi ve üçüncü fıkra hükümlerine uygun bir şekilde gerçekleştirilen kontrollerin ardından ilgili gümrük müdürlüğüne sonradan kontrol sonucu, bir yazıyla bildirilir.

(7) Üçüncü fıkrada belirtilen şekilde gümrük müdürlüğünden alınan tespit sonucu, ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünce değerlendirilir. Bu değerlendirmede öncelikle, sonradan kontrol talebinde bulunan gümrük idaresince özellikle sorulan hususlara cevap verilip verilmediği dikkate alınır.

(8) Sonradan kontrolün sonucu, talepte bulunan yurt dışı gümrük idaresine ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünce iletilir.

(9) İhracatçılar, sonradan kontrol işlemlerine dair gümrük müdürlüğünce talep edilen bilgi ve belgeleri belirlenen süreler içerisinde gümrük müdürlüklerine ibraz etmek ve yardımcı olmakla mükelleftir.

INF4 Bilgi Formlarının düzenlenmesi

MADDE 17- (1) Tedarikçi beyanlarının sonradan kontrolünün talebi halinde, ilgili gümrük müdürlüğü tedarikçi beyanı kapsamı eşyanın menşe statüsünü, 16 ncı maddenin üçüncü fıkrası esas alınmak suretiyle tespit eder ve tespit sonucuna göre bir INF4 Bilgi Formu düzenler.

(2) Birinci fıkra uyarınca gümrük müdürlüğünce düzenlenen INF4 Bilgi Formu, talepte bulunan yurt dışı gümrük idaresine iletilmek üzere, gümrük müdürlüğü tarafından bağlı bulunduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Serbest bölge veya antrepoya konulan eşya

MADDE 18- (1) A.TR Dolaşım Belgesi veya menşe ispat belgeleri eşliğinde serbest bölge veya antrepoya konulan eşyaya ilişkin belgenin ilgili mevzuatında öngörülen ibraz süresi içinde ilgili gümrük müdürlüğüne ibraz edilmiş olması şartıyla eşyanın serbest bölge veya antrepoda kaldığı süre boyunca belgenin geçerlilik süresinin durdurulması ve kalan sürenin eşyanın serbest bölge veya antrepodan çıkış tarihinden itibaren başlatılması yönünde uygulama yapılır.

Dahilde işleme rejiminde kullanım harici kalan eşyanın serbest dolaşıma girişi

MADDE 19- (1) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ithalatı gerçekleştirilen eşyadan kullanım harici kalanların ilgili mevzuatı dâhilinde serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde, 4458 sayılı Kanunun 114 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

(2) Eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin tüm koşulları sağlaması halinde, serbest dolaşıma giriş beyannamesine eşyanın dahilde işleme rejimi kapsamında ithalatı esnasında gümrük müdürlüğüne ibraz edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin veya menşe ispat belgelerinin onaylı fotokopileri eklenir.

İthal edilmiş ve kullanılmış eşyanın Avrupa Birliği'ne ihracı

MADDE 20- (1) 4458 sayılı Kanun ve dış ticaret mevzuatına uygun olarak ithal edildikten ve kullanıldıktan sonra ihraç edilmek istenilen eşya için A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesinin söz konusu olduğu ancak bu eşyanın ithaline ilişkin tevsik edici belgelerin, 4458 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde yer alan 5 yıllık belge saklama süresinin geçmesi nedeniyle artık mevcut olmadığı hallerde, ihracatı ve yatırımları teşvik mevzuatı hükümleri ve ithalat rejiminin mahrecine iade hükümleri saklı kalmak kaydıyla eşyanın serbest dolaşımda olduğunu belirleyen ticari belge ve kayıtları ile eşyanın muhasebe kayıtlarının bulunduğu envanter defteri kayıtları esas alınarak Bakanlıkça yetki verilmiş kişi/kurum/kuruluşlar tarafından A.TR Dolaşım Belgesinin onaylanması ve gümrük müdürlüklerince vize edilmesi yönündeki talepler karşılanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 21- (1) 14/11/2015 tarihli ve 29532 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Uluslararası Anlaşmalar) (Seri No: 8) **yürürlükten kaldırılmıştır.**

Yürürlük

MADDE 22- (1) Bu Tebliğin;

a) 12 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 13 üncü maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Ek-1

Sonradan Kontrol Talep Tarihinden İtibaren Sonradan Kontrolün Sonuçlandırma Süreleri

S/N	Belge Türü	İlgili Ülke	Sonradan Kontrol Süresi	14 üncü maddenin ikinci fıkrası kapsamında ilave süreler
1	A.TR Dolaşım Belgesi	AB Ülkeleri	10 ay	-
2	EUR.1 / EUR-MED Dolaşım Belgeleri	AB Ülkeleri, EFTA Ülkeleri, Şili, Kosova, Gürcistan, Morityus, Bosna Hersek, Sırbistan, Kuzey Makedonya, Karadağ, Arnavutluk, İsrail, Tunus, Mısır, Fas, Moldova, Faroe Adaları, Filistin, Venezuela	10 ay	-
	Fatura Beyanı / EUR-MED Fatura Beyanı			
3	Tedarikçi Beyanı / Uzun Dönem Tedarikçi Beyanı	AB Ülkeleri	3 ay	1 ay
		EFTA Ülkeleri, Kosova, Gürcistan, Bosna-Hersek, Sırbistan, Kuzey Makedonya, Karadağ, Arnavutluk, İsrail, Tunus, Ürdün, Mısır, Fas, Moldova, Faroe Adaları, Filistin	5 ay {tooltip}**[1]** {end-texte} (AB Ülkelerinden 4 ayın sonunda yanıt alınamaması halinde bu tarihten itibaren) {end-tooltip}	-
4	Tedarikçi Beyanı *1* Uzun Dönem Tedarikçi Beyanı	Birleşik Krallık	10 ay	-
5	İran Menşe Belgesi	İran	10 ay	-

6	Malezya STA Menşe Belgesi	Malezya	90 gün	180 gün
7	Menşe Beyanı	G. Kore Singapur Birleşik Krallık	10 ay 12 ay 10 ay	
8	Form A Menşe Belgesi Fatura beyanı/ Menşe beyanı Müfrez Form A Menşe Belgesi / Müfrez Fatura beyanı	GTS Ülkeleri	6 ay	4 ay
		AB Ülkeleri, İsviçre ve Norveç	8 ay	4 ay
9	Menşe şahadetnamesi	Tüm ülkeler	10 ay	-
10	D-8 Menşe İspat Belgesi	D-8 Ülkeleri	10 ay	-
11	TR-AZ Menşe İspat Belgesi	Azerbaycan	10 ay	-
12	TPS-OIC Menşe İspat Belgesi	Türkiye Cumhuriyeti, Bahreyn Krallığı, Bangladeş Halk Cumhuriyeti, Birleşik Arap Emirlikleri, Fas Krallığı, İran İslam Cumhuriyeti, Katar Devleti, Kuveyt Devleti, Malezya, Pakistan İslam Cumhuriyeti, Suudi Arabistan Krallığı, Umman Sultanlığı, Ürdün Haşimi Krallığı	10 ay	-

Resmi Gazete İçin Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Link'e Tıklayınız.